

**DIAGNOSE:
DYSLEXIE, ADHD ADD,
onhandelbaar met concentratie en leerproblemen?
Burn-out of overspannen?**

1. HET KIND; VOORBEELDEN
2. MOGELIJKE REACTIES VAN SCHOOL EN OMGEVING
3. DIAGNOSE
4. MOGELIJKE OORZAKEN
5. OVERLEVEN GAAT VOOR
6. WAT DOET HET LICHAAM?
7. HOE IS HET VOOR HET KIND?....
8. RITALIN
9. HOLISTISCHE BEHANDELING
- 10 BURN-OUT OF OVERSPANNEN

1 HET KIND; VOORBEELDEN

Hoe het een kind kan vergaan. Enige voorbeelden.

Wouter zit in groep 5. Hij is vaak laat en hij vergeet afspraken. Bij hem moet je altijd alles 100 keer herhalen en dan nog vergeet hij het. Als hij in je buurt is wordt je er urenlang van, zo rusteloos als hij is. Geen moment zit hij stil. Zijn bewegingen zijn bruusk en onhandig en dikwijls stoot hij van alles om. Wanneer hij eet ligt er rondom zijn bord net zo veel eten als op zijn bord. Dat zou hij toch al lang moeten kunnen?

Ook lopen blijkt lastig te zijn want hij struikelt over zijn eigen voeten. Wanneer hij valt is hij hard voor zichzelf, of hij voelt niks. Maar kijk je hem even recht aan, dan is hij in alle staten. Zo prikkelbaar! De kinderen plagen hem er wel mee, dan voelt hij zich nog eens extra onzeker. Dat wil hij niet laten merken, dus gaat hij stoer doen, met als gevolg dat ze hem er niet bij willen hebben.

Toch is hij erg gevoelig, jammer dat zijn leerkrachten die kant haast niet te zien krijgen.

Erik uit groep 7 is soms rustig, maar meestal tolt hij net zo als Wouter. Soms krijgt hij van die onbeheerste woede uitbarstingen en maait hij om zich heen. Wie hem voor de voeten loopt krijgt het te verduren.

In de klas loopt hij steeds heen en weer iedereen van zijn werk te houden. Schrijven lukt hem niet. Hij draait veel letters om en van het bord iets overschrijven gaat helemaal niet. Steeds wanneer iets niet lukt, loopt hij woedend weg. Thuis kruipt hij soms als een klein vogeltje tegen je aan. Als hij de kans krijgt eet hij zoetigheid. Hij is trouwens allergisch voor koemelk en nog andere dingen. Logeren is voor Wouter en Erik lastig omdat ze allebei nog in hun bed plassen.

Edwin uit groep 6 is wel erg rustig, maar durft niets. In de klas doet hij zijn mond niet open en als hij een keer een buurt krijgt of een voordrachtje moet houden, wordt hij of heel rood. Er komt nauwelijks enig geluid uit hem, ook al is zijn juf nog zo aardig. Het liefst kruipt hij weg ...”ik kan het niet,” “het lukt toch niet....” En “ik wil niet, want” liggen hem in de mond

bestorven. Thuis kan hij uren lang geconcentreerd tekenen, maar op school komt er niets uit zijn vingers. Hij weet wel precies wie er wel en wie er niet is op school. Hij houdt iedereen in de gaten. Bij elk geluid draait hij en wanneer hij zich moet concentreren moet het doodstil zijn. Op gymnastiek lukt het hem niet een bal te vangen. Motorisch is hij achter. Hij kan nog niet goed zwemmen en hij is voortdurend erg moe. Toch kan hij niet goed inslapen en vaak krijgt hij s' nachts een astma aanval.

Ellen werkt keihard. Thuis is ze uren met school nog bezig, terwijl ze pas in groep 6 zit. Ze wil alles altijd precies weten. Wanneer er plotseling iets verandert, raakt ze overstuur en wordt ze onhandelbaar. Ze is weinig flexibel en wil alles onder controle hebben. Als het druk is in de klas of thuis, krijgt ze rode vlekken en last van exceem. Wanneer ze voorleest, spelt ze ieder woord. Ze doet over alles in de klas heel lang. Het moet helemaal perfect zijn. Het lijkt net of ze voortdurend onder spanning staat, zoals ze ook loopt...met opgetrokken schouders en met een ingevallen borst. Ze draagt een bril om op het bord te kunnen zien. Vaak voelt ze mensen heel goed aan en zegt ze dingen over hen die haar nooit verteld zijn, maar die wel kloppen.

Nick is 11 jaar en erg onrustig in de klas. Hij praat veel en houdt andere kinderen van hun werk. Dan krijgt hij op zijn kop. Vaak wordt hij de klas uit gezet omdat volgens de juf de anderen te veel last van hem hebben. Hij maakt nooit iets af. Hij wil alleen maar spelen. Met zijn prestaties is het droevig gesteld. Als het nieuwe ergens vanaf is vervalt hij in passiviteit. Heel soms is hij goed op dreef. Bijvoorbeeld wanneer hij ergens over mag praten dat hem interesseert. Dan luistert hij ook heel goed naar nieuws over het onderwerp en stelt leuke vragen. Hij loopt met alles achter. Het is maar de vraag of hij naar een vervolgopleiding kan. In werkelijkheid verveelt Nick zich te pletter. Hij heeft een snel inzicht en pikt snel dingen op. Als hij het nieuwe even geoefend heeft en ziet dat hij het kan, wil hij een nieuwe uitdaging. Zijn belangstelling is heel groot en wordt niet bevredigd. Waarom moet hij eindeloos iets oefenen wat hij kan? Dat vindt hij saai.

2 MOGELIJKE REACTIES VAN SCHOOL EN OMGEVING

Wanneer een kind niet makkelijk met de klas meedraait en een aparte benadering nodig heeft, probeert u natuurlijk met de onderwijskracht te praten.

De school kan op vele manieren reageren. Misschien herkent u iets van de onderstaande beschrijvingen.

1. De leerkracht heeft begrip voor uw kind. Zij probeert uw kind te begeleiden en prijst het vanwege zijn inspanningen. Zij zoekt naar oplossingen, kleineert hem niet en biedt b.v. Remedial Teaching aan. Zij denkt met u mee en laat hem in zijn waarde.
2. De leerkracht luistert wel naar u, maar zegt geen tijd te hebben voor een aparte benadering. Zij adviseert u met uw kind buiten de school hulp te zoeken (psycholoog, psychiater, Remedial Teaching, of zelf uw kind bij te spijkeren, op een sport doen enz)
3. De leerkracht luistert naar u, maar hoort niet echt wat u over uw kind zegt. Zij zit vol met oordelen en vindt het alleen maar lastig. Zij vindt uw kind onhandelbaar en vindt dat het beter opgevoed moet worden.
4. Het loopt de leerkracht van uw kind om...ze heeft veel kinderen in de klas. Ze is al blij wanneer ze de stof een beetje kan bijbenen. Ze heeft nergens anders tijd voor. U moet het zelf maar uitzoeken.

5. Van een achterstand merken ze op school nog niets, ja uw kind is wel wat druk, maar dat zijn er zoveel. Opeens 'blijkt' aan het eind van het jaar dat uw kind heel erg achter loopt. De leerkracht vindt dat hij het beter nog een jaar over kan doen.
6. De leerkracht vindt dat uw kind niet te handhaven valt in de klas en ze raadt u met klem aan hem toch Ritalin te geven. Ze heeft nog twee kinderen in de klas die dat nemen en het maakt ze lekker rustig.
7. De leerkracht raadt u aan uw kind naar een school voor speciaal onderwijs te doen, daar hij echt niet mee kan komen met het normale programma.

Vanuit uw omgeving komen ook misschien allerlei reacties, b.v.

1. Men vindt het logisch dat uw kind geen vriendjes heeft omdat hij zo onbeheerst is.
2. Men denkt dat uw kind niet zo slim is, hij stoot immers nog steeds van alles om en heeft een bruuske motoriek en daar kijkt men hem op aan.
3. Men bekijkt u meewarig, wat een lot met zo'n lastpak!
4. Uw kind wordt niet meer door vriendjes gevraagd en hun ouders staan daar achter.
5. In uw familie of omgeving wordt uw kind steeds vergeleken met uw andere kinderen of met hun eigen kinderen.
6. Men vindt dat u overdrijft. Waar heeft u het in vredesnaam over. Wat een drukte om niets!
7. Men vindt dat u uw kind veel te veel aandacht geeft. En dat u niet werkt! Als u gewoon een baan zou hebben, zouden die kapsones wel overgaan.
8. Men vindt dat u uw kind veel te weinig aandacht geeft. Daardoor komt het, ze wil gewoon wat aandacht.

Men geeft u allerlei (goedbedoelde)adviezen zoals b.v.

Doe haar op een sport. Laat haar nu maar gewoon thuis na school. Breng hem naar de buitenschoolse opvang, leuk met veel leeftijdgenootjes. Ga met hem naar een kinderpsycholoog of pedagoog of naar het RIAGG Houdt hem maar wat vaker thuis. Stop hem niet zo vol met zoetigheid. Geef haar thuis bijles. Geef hem straf wanneer hij zijn schoolwerk niet af heeft, en beloon hem als hij een hoog cijfer heeft gehaald. Doe haar op een andere school. Laat hem niet meer (buiten)spelen voordat hij zijn werk af heeft. Laat hem precies doen waar hij zin in heeft, enz. enz.

Maar wat is wijsheid? Waar is uw kind bij gebaat en hoe komt u daar achter? U besluit misschien om door deskundigen te laten onderzoeken wat er aan de hand is.

3 DIAGNOSE

Na het uitvoeren van enige testen, waarbij ook door de ouders vele vragenlijsten beantwoord moesten worden, vertelt men u dat u een ADHD of ADD kind heeft.

Som ook krijgt u te horen, dat uw kind DYSLECTISCH is en/of een BEELDDENKER is. Kinderen die het stempel ADHD (ADD)krijgen vertonen vaak de volgende symptomen: Ze hebben concentratie stoornissen en geen gevoel voor tijd, in de zin van kloktijd. Ze leven op impulsen en vertonen ofwel een overdreven reactie (hyperactief) of ze zijn lethargisch.. Ze hebben last van stemmingwisselingen die hen overvallen, en die gepaard kunnen gaan van woede uitbarstingen en agressief gedrag. Ze zijn erg rusteloos en hebben moeite met het uitvoeren van opgelegde taken. Ze kunnen niet met stress omgaan.

Wanneer uw kind dyslectisch is, betekent het dat hij veel moeite heeft met lezen en verwerken van tekst. Dikwijls hebben beelddenkers problemen met lezen, doordat zij een totaalbeeld

zien in plaats van details, en informatie in de vorm van beelden bij hen komt. De bekendste symptomen zijn: het omdraaien van letters en het door elkaar halen van b en d, en soortgelijke letters en tekens. Moeite hebben met spellen, met voorlezen en opschrijven van gesproken tekst. Niet alle dyslectische kinderen zijn ook beelddenkers, en niet alle beelddenkers zijn ook dyslectisch. Maar de combinatie beelddenker en dyslectie komt geregeld voor net zoals de combinatie ADHD en dyslectie geregeld voor komt.

4 MOGELIJKE OORZAKEN VAN DE PROBLEMEN

Hieronder volgt een lijstje van mogelijke oorzaken van de problemen. De laatste jaren is er uit observaties naar voren gekomen hoe groot de invloed van de ongeremde aanwezigheid van Primaire Reflexen op onze handel en wandel is.

Een kind begint zijn leven in de baarmoeder.

1. Periode in de baarmoeder.

- Bacteriële of virusinfecties van de moeder
- Fysiek of psychische trauma's van de moeder
- Moeder heeft te langzame werkende of uitgeputte schildklier of uitgeputte bijniere.

2. Moeilijke of traumatische geboorte

- Vruchtwater infectie in longen van het kind
- Zware langdurige bevalling
- Navelstreng om hals
- Ademhalingsproblemen
- Keizersnede
- Hardhandige verlossing

3. Ongeremde aanwezigheid van Primaire Reflexen *

4. Alle mogelijke soorten van intense psychische of fysieke verwondingen

- Emotioneel ingrijpende gebeurtenissen
- Ongelukken, valpartijen, klappen tegen het hoofd

5. Genetische structuur.

Bovengenoemde oorzaken staan dikwijls met elkaar in verband.

Over Primaire Reflexen en hun invloed op onze energie huishouding kunt u hierna lezen.

* Ongeremde aanwezigheid van Primaire Reflexen.

Wat zijn Primaire Reflexen?

Primaire Reflexen (P.R.) zijn volledig *automatische* onwillekeurige impulsen die vanuit de hersenstam het centraal zenuwgestel aanzetten tot het geven van prikkels aan het organisme. De functie van deze prikkels of opdrachten aan het lichaam, is: het groeiende lichaam in de baarmoeder voorzien van beweging impulsen en *overleven*.

Elk mens wordt geboren met een aantal van deze P.R. Zij voorzien de ongeboren baby van de juiste bewegingen ten tijde van het geboorteprocés en helpen hem te overleven gedurende de

periode dat hij nog volstrekt hulpeloos is, niet bij machte om zelfs maar zijn hoofd op te tillen. Wanneer de baby groeit en zijn spieren begint te oefenen, moeten de P.R. onder controle worden gebracht van meer ontwikkelde delen van zijn brein. Door het oefenen van allerlei bewegingen, waarbij de baby achtereenvolgens de controle over zijn hoofd, ledematen en romp verwerft, worden de P.R. onder controle gebracht, ofwel geremd. Dit *inhibitie proces*, ofwel het remmen van de P.R. moet klaar zijn wanneer de baby een half jaar oud is, met een uitloop naar een jaar. Tijdens dit proces ontwikkelen zich de zogenaamde houdingreflexen die voor het hele leven bij iemand blijven.

Ongeremde aanwezigheid van P.R.

Toch worden de P.R. lang niet altijd geheel onder controle van de tussen- hersenen en de cortex gebracht. Het kind of de volwassene kampt dan met een permanente ongeremde aanwezigheid van een of meer P.R., die hij niet kan beheersen. Meestal is men zich volstrekt niet van hun bestaan, laat staan van hun aanwezigheid bewust.

Er is geen eenduidige oorzaak voor de blijvende aanwezigheid van P.R. Er kan iets gestoord hebben tijdens de zwangerschap (virusinfectie van de moeder b.v.), men is erfelijk belast, of tijdens het 1^e jaar kunnen gebeurtenissen de ontwikkeling storen.

Wanneer er P.R ongeremd aanwezig zijn, storen zij het kindje in zijn bewegingen en kost het hem veel meer moeite om de simpelste bewegingen uit te voeren. Ongeremde P.R. kunnen vele fysieke en psychische aandoeningen teweegbrengen. De volgende zaken kunnen op de aanwezigheid van P.R. wijzen:

* Stuipen, * Ademhalings problemen. * Astma. * Exceem. * Zeer schrikachtig, overgevoelig voor zintuiglijke prikkels. * Niet kruipen, op de billen naar voren schuiven. * Allergieën * Slecht immuun systeem. * Keel, Neus en Oor problemen. *Averechtse reactie op medicijnen. * Slechte motoriek, moeite met pen vasthouden en met precisiewerk. *Onhandig (alles omstoten, morsen. *Slecht evenwicht zowel fysiek als emotioneel. * Oververmoeid. *Angstig, * Bedplassen * Zeer overheersend of zeer timide. *Moet alles zeker weten. *Volstrekt onhandelbaar. *Door alles afgeleid zijn. * Niet kunnen kiezen. * Lage zelfwaardering * Autistisch gedrag. *Een scala aan leerproblemen: moeite met: spellen, schrijven, lezen, rekenen, luisteren, onthouden, concentratie enz. *Kan slecht focussen, middellijn oversteken, helder zien van letters.

Een voorbeeld: de MORO Reflex.

Wat er gebeurt in het lichaam, tijdens de Moor reflex die optreed bij plotselinge veranderingen, zoals b.v. een onverwachte beweging, een plotseling geluid, flikkerend c.l. licht:

Snelle inademing, verstarring, gevolgd door een uitademing soms vergezeld van een kreet. Adrenaline en cortisol afgifte, hartslag neemt toe, bloeddruk stijgt, huid wordt rood. Dit alles kan vergezeld gaan van een huilbui of woede uitbarsting. **De Moro reflex is een onwillekeurige reactie op een inkomende prikkel, die door het organisme als een levensbedreiging wordt opgevat.** Bij een baby is de Moro reflex zichtbaar, doordat zijn armen ook nog uitslaan: De baby kan nog niet onderscheiden of de prikkel gevaarlijk voor hem is of niet. Wanneer het kindje wat ouder is, zullen zijn armen niet meer uitslaan. Soms zie je aan de buitenkant niets. Maar inwendig ondervindt hij altijd de hierboven beschreven reactie wanneer er iets onverwachts gebeurt. Dat onverwachte kan van alles zijn. Een geluid, een beweging in zijn blikveld, flikkerend licht, een geur, een kleur een aanraking.

Voorkomen van leed

Het is erg belangrijk om deze reflexen zo spoedig mogelijk onder controle te brengen. Zij vormen de aanzet tot de ontwikkeling van een gezond zenuwgestel. Wanneer in die aanzet iets mis gaat, staat het hele fundament van ons fysiek-psychische bouwwerk te wankelen. De meest eenvoudige dingen (zoals b.v. lopen), kosten iemand onevenredig veel stress. Wanneer een kind de hele dag, (en s' nachts in bed ook nog) moet compenseren, zijn schrik in bedwang moet houden, z'n ogen bij alles moet dwingen scherp te zien, omdat zij de neiging hebben over het papier te "springen", zijn handen moet ontspannen die zich als vuist om de pen willen grijpen, zijn aandacht met geweld bij zich moet houden, omdat deze door alles in de klas naar alle kanten wordt getrokken...hoe kan hij dan ook nog 'leren?' Hij verkeert, zonder dit te weten, permanent in een staat van overleven!

Wanneer kinderen volwassenen geworden zijn, kunnen zij te kampen krijgen met aandoeningen die het gevolg zijn van een uitgeput immuun gestel zoals b.v. *burn-out* of auto *immuun* ziekten of zij blijven psychisch zo labiel dat zij niet bij machte zijn in de maatschappij te functioneren.

5 OVERLEVEN GAAT VOOR

Wanneer bij iemand de overleving reflexen voortdurend storen in zijn bewegingen en plannen, heeft hij een groot probleem. Deze reflexen gehoorzamen niet aan de wil of aan enige planning. Ze zijn ervoor ontworpen om het babylichaam vol automatisch van de bewegingen te voorzien, waardoor het kan overleven.

Het lichaam stelt altijd prioriteiten. Wanneer het bezig is met overleven is er op dat moment nauwelijks of geen energie beschikbaar voor leren. De delen van de hersenen die nodig zijn voor leren, krijgen geen energie. Zo krijgen de hersenfuncties die met aandacht en concentratie te maken hebben, minder brandstof (glucosestofwisseling is verminderd.)

Wanneer de arm en been spieren voortdurend wanneer je je hoofd draait, de boodschap krijgen samen te trekken, kun je je niet ontspannen. Dit gebeurt onder invloed van sommige overlevingsreflexen. Als je hand, arm en been automatisch de boodschap "strek" vanuit de hersenen krijgt, kun je je pen alleen met enig geweld vasthouden. Wanneer je je pen verkrampst vastgrijpt, kun je geen soepele schrijfbewegingen maken. Als je geen geluiden of /en bewegingen kunt negeren, vanwege de aanwezige Moro reflex, word je voortdurend naar alle kanten afgeleid. Je oren horen alles en je hoofd beweegt steeds naar een nieuw geluid. Je ogen zien steeds iets bewegen en springen heen en weer. Focussen is heel moeilijk voor even, laat staan voor langere tijd.

6 WAT GEBEURT ER IN HET LICHAAM? (tijdens de actie van overleving reflexen?)

Wanneer duidelijk is hoe hard het lichaam moet werken, is het makkelijk te begrijpen dat andere dingen, zoals o.a. concentratie (op school), aandacht, evenwichtigheid, een goede spijsvertering, daaronder te lijden hebben.

Wat gebeurt er nu zoal in het lichaam tijdens overleving reacties? (Moro)

De bijniere zijn verantwoordelijk voor de productie van adrenaline en cortisol (stresshormonen.) Deze beide stoffen heeft het lichaam nodig om infecties tegen te gaan. Bij

zogenaamde ‘vlucht- en vecht’ acties, is ook veel adrenaline nodig. Deze stof zet aan tot actie:

- Het hart gaat sneller pompen, waardoor
- de bloedvaten flexibel doorgang moeten verlenen aan een versnelde bloedsomloop, om
- de grote spieren onmiddellijk meer brandstof te leveren (zuurstof).

Bijverschijnselen: zweten, rood worden, hartkloppingen, versnelde ademhaling of bij paniek adem inhouden. Dit alles heeft grote invloed op de stofwisseling in het lichaam. Zo wordt o.a. het bloedsuiker gehalte in het bloed verhoogd. Er worden veel afvalstoffen geproduceerd, waardoor de organen extra belast worden.

Gevolgen van Moro en andere ongeremde overlevingsreflexen voor het lichaam, de emoties en het denken.

- De bijnieren raken uitgeput
- In het lichaam worden afvalstoffen die niet goed weggewerkt kunnen worden, opgeslagen en werken daar als gif. (onverwerkte adrenaline)
- Lever en nieren moeten zeer hard werken om het lichaam te zuiveren. De lever kan van slag raken waardoor allergieën makkelijk ontstaan.
- De spijsvertering wordt voortdurend onderbroken of stilgelegd, bij snelle activering van spieren.
- De darmen en de maag werken minder goed, zodat het eten niet goed verteert word en in de darmen afval producten (slakken) achterblijven, die het lichaam vergiftigen.
- De longen moeten harder werken om de gifresten uit te scheiden die de darmen niet kunnen verwerken.
- Door de verstoorde ademhaling en de vermeerderde afval productie in het lichaam kan benauwdheid, astma en verkramping van de luchtwegen ontstaan.
- Door de gebrekkige afvoer van afvalstoffen hopen deze zich op, wat tot uiting kan komen in exceem, jeuk en vervuild bloed.
- In de cellen ontstaan voedingstekorten en opslag van afval, want de celwand verkrampst bij hevige stress.
- Men is vatbaarder voor infecties.

Algemeen resultaat op den lange duur:

- Uitputting van het immuun systeem.
- Men kan niet van zijn eigen reacties op aan: lage zelfwaardering, of/en faalangst

Opvallend is altijd dat het lichaam zeer veel energie verbruikt tijdens de hierboven omschreven reacties. Deze energie moet ergens vandaan komen en ze wordt dan ook onttrokken aan andere acties, zoals: *leren, stilzitten concentratie, geheugen, luisteren, zien, het opnemen en verwerken van nieuwe stof en het leren van nieuwe vaardigheden.*

7 HOE IS HET VOOR HET KIND? (later de volwassene)

Dyslectie betekent dat er een storing optreedt tijdens het leesproces. In onze maatschappij wordt ontzettend veel gelezen. De nadruk op school ligt dan ook op het leren lezen en schrijven van letters en cijfers. We hebben een echte leessamenleving. Op straat reclame borden, verkeersborden, waarschuwingen, de winkels met hun reclames, televisie en film met ondertiteling, en niet te vergeten de computer. Op school worden onze oren, neus, tast en smaakzin, kortweg onze andere zintuigen, veel minder aangesproken en ontwikkeld. Vandaar dat storingen in luisteren, voelen, ruiken en combinatie daarvan minder opvallen en minder

belangrijk gevonden worden. Het luisteren is belangrijk voor zover je je oren nodig hebt om te leren lezen en schrijven: op kunnen schrijven wat je hoort en kunnen voorlezen. Kunnen horen wat de onderwijzer zegt *en onthouden wat je oren horen omdat je later een overhoring krijgt*. Veel ADHD kinderen blijken dan ook dys-horend te zijn.

Een bekend symptoom van ADHD is het niet kunnen focussen. Je kan je ogen niet op een punt richten. Maar eigenlijk kun je je aandacht niet gedurende een langere tijd op iets richten. Je hoort het verhaal van de onderwijzer of je ouders wel, maar je luistert niet. De informatie komt niet binnen. Je voelt niet dat je ergens tegen op botst, je merkt niet dat je iemand omver loopt. Dit kan doordat je echt door alles afgeleid wordt.

Het dyslectische kind echter, kan behoorlijk gestresst raken wanneer het steeds maar niet kan wat de meeste kinderen wel leren, hoe het zijn best ook doet. Waarom lukt het hem niet? En juist dat wat zo belangrijk is: leren lezen en schrijven. Wat is er 'mis' met hem?

Is het kind wel dyslectisch. Heeft hij wel ADHD of ADD? En zo ja, wat ervaart zij of hij zelf?

Wanneer bij het kind Primaire Reflexen ongeremd aanwezig zijn, zijn een of meerdere van de volgende dingen mogelijk.

Het kind kan vaak dingen zeer goed begrijpen. Soms doorziet en overziet het binnen de seconde een totaliteit (beelddenker), of weet het precies wat voor vlees het in de kuip heeft.

Het is intuïtief en/of gevoelig voor mensen.

Maar het kan de enorme hoeveelheid indrukken die tegelijk tot hem doordringen, of niet goed verwoorden, of wel verwoorden, maar vanwege storende reflexen of fladderende aandacht niet goed uiten.

Zijn spieren gehoorzamen hem niet.

Dikwijls kan hij geen prioriteiten stellen (kiezen) omdat alles hem even belangrijk toeschijnt. Doordat zijn stofwisseling zo hevig verandert onder invloed van prikkelende informatie of door de aanwezigheid van Primaire Reflexen (en door suiker), is hij onderhevig aan grote stemmingswisselingen, die hem overvallen. Hij heeft niet het gereedschap om deze stemmingen te onderdrukken of te negeren, maar moet compenseren. (dominant en stoer gedrag, of het tegenovergestelde; timide en neiging tot autistisch gedrag.)

Door dit alles is hij vaak veel vermoeider dan zijn klasgenootjes. Natuurlijk probeert hij dit te verbergen. Hij slaat soms door en blijft hyperactief om zijn vermoeidheid te overschreeuwen en... stort dan in.

Dikwijls is hij ten prooi aan totaal tegengestelde neigingen.

Hij is niet "makkelijk" en onaangepast en roept hierdoor vaak negatieve aandacht van anderen over zich af. Hij kan dan worden gepest of als 'dom', 'lui', ongeïnteresseerd worden bestempeld. Dit geeft hem weer extra stress en faalangst, of vergroot zijn faalangst en zijn gevoel afgewezen te worden vanwege dingen waar hij geen controle over heeft. Om niet al te kwetsbaar te zijn, moet hij dit weer compenseren. Zo belandt hij in een vicieuze cirkel.

Of hij slooft zich altijd uit voor anderen (gevoelig als hij is voor andere mensen en hun stemmingen) en loopt zichzelf totaal voorbij. Als volwassene belandt hij b.v. in een depressie of in een burn-out, of krijgt hij te kampen met een uitgeputte schildklier of de een of ander auto immuun ziekte.

8 RITALIN

Het effect van Ritalin is doorgaans dat het kind kalmer wordt.

Wat doet Ritalin?

Om kort te gaan: Ritalin belemmert de heropname van dopamine en (nor)adrenaline binnen het zenuwgestel. Ritalin kan bijverschijnselen veroorzaken en heeft een verslavende werking. Het is een omstreden middel waarvan d.m.v. onderzoek is aangetoond dat het (geheugen) hersencellen beschadigt. De manier waarop dit middel in Amerika op de markt is gebracht is controversieel.

Het zenuwgestel is zo rond het achtste jaar “volwassen”.

9 BURN-OUT, DEPRESSIEF OF OVERSPANNEN

Waarom gaat de een wel tegen de vlakte en de ander niet onder ongeveer dezelfde omstandigheden?

De onderliggende oorzaak van burn-out, depressiviteit en niet hanteerbare stress (overspannen), kan in de ongeremde aanwezigheid van Primaire Reflexen liggen. Zoals hierboven beschreven is, ontstaat er door hun ongeremde aanwezigheid na het eerste half jaar, een groot energie lek dat uiteindelijk kan uitmonden in een volledig uitgeput immuun systeem. Hoe lang dat duurt is afhankelijk van zowel de sterkte van je gestel als van de omstandigheden. Het plotselinge optreden van een auto immuun ziekte, emotionele overgevoeligheid of de een of andere hormonale aandoening, betekent dat er een druppel is geweest die de emmer heeft doen overlopen. De emmer staat dan voor het bouwwerk van compensaties in ons lichaam, waarvan het fundament (de basis van ons zenuwgestel) al vanaf het begin zwak was.

10 HOLISTISCHE BEHANDELING

Behandeling van bovenbeschreven problemen.

Allereerst wordt naar de onderliggende oorzaak van het probleem gezocht. Deze wordt zo mogelijk opgeheven. Hierna is het energielek dat verantwoordelijk was voor de problemen, gedicht. Wanneer er Primaire reflexen ongeremd aanwezig zijn, worden allereerst deze alsnog onder controle gebracht. Dit gebeurt door aan het lichaam de informatie te geven over bewegingen die de Reflexen onder controle brengen. Men ervaart dit meestal als ontspannend en weldadig. Vervolgens wordt de stress die door de storende ongeremde aanwezigheid van deze reflexen is ontstaan, uit het systeem afgevoerd. Dikwijls verbeteren motoriek, aandacht en concentratie spectaculair, terwijl het kind (of de volwassene) veel meer zelfvertrouwen krijgt. De stofwisseling van het lichaam wordt weer op gang gebracht en dit levert meer energie op. Ook emotionele stress wordt afgevoerd. Tenslotte krijgt het kind of de volwassene ondersteuning om de nieuwe situatie te integreren.